

Naam: MMW Leerling
Datum: 26 februari 2024
Eenheid/Programma: Eenheid Stedelijke Ontwikkeling

Collegevoorstel

Onderwerp	Soortenmanagementplan Almelo
Advies	Bespreekstuk
Portefeuillehouder	G.J. Overmeen-Bakhuis
Openbaar	Openbaar
Raadsvoorstel of raadsbrief	Raadsbrief

Toelichting voor de openbare besluitenlijst:

Gemeente Almelo wil inwoners van Almelo ondersteunen bij het verduurzamen van hun woningen. Bij verduurzaming van woningen kunnen er ook nestplaatsen van beschermde soorten verloren gaan en dat is in strijd met de Omgevingswet. Met een soortenmanagementplan kan er toch verduurzaamd worden, omdat er maatregelen genomen worden voor de beschermde soort.

Het college heeft besloten om de projectopdracht "soortenmanagementplan Almelo" vast te stellen, een vergunning voor een pre-soortenmanagementplan aan te vragen, subsidie aan te vragen bij de provincie voor het opstellen van een gemeentelijk soortenmanagementplan.

Voorgesteld besluit

1. De projectopdracht 'soortenmanagementplan Almelo' vast te stellen;
  - daarmee de scope van het project te veranderen ten opzichte van scope genoemd in de perspectiefnota 2024-2027 en;
  - te kiezen voor een omgevingsvergunning flora en fauna activiteiten voor isolatie-, renovatie-, sloop-, en verbouwwerkzaamheden
2. Een omgevingsvergunning in het kader van een pre-soortenmanagementplan aan te vragen bij provincie Overijssel;
3. Subsidie ter hoogte van € 256.847 aan te vragen bij provincie Overijssel voor het opstellen van een gemeentelijk soortenmanagementplan;
4. Bij toekenning van de subsidie een meerjarige incidenteel project in te stellen van € 550.000 en in de eerstvolgende rapportage de begroting conform aan te passen;
5. De raad te informeren middels bijgevoegde raadsbrief (Raad - 2408144).

Inleiding

In Nederland hebben we beperkte ruimte. Vooral in de stedelijke omgeving leven veel dieren samen met de mens. Sommige dieren zijn beschermd, meestal omdat de soort geen gunstige staat van instandhouding heeft. De bescherming houdt in grote lijnen in dat de soorten niet verstoord of gedood mogen worden. Hier hebben gemeenten mee te maken, bijvoorbeeld bij het bouwen van een nieuwe wijk of het slopen van oude gebouwen. Bij tijdig onderzoek, een vergunning en het nemen van de juiste maatregelen kunnen deze werkzaamheden over het algemeen uitgevoerd worden.

Beschermde soorten in een stedelijke omgeving zijn bijvoorbeeld een aantal vleermuissoorten, marterachtigen en een aantal vogelsoorten.

Ook bij werkzaamheden aan gebouwen, zoals het isoleren, verbouwen en het leggen van zonnepanelen moet er rekening gehouden worden met beschermde diersoorten. Bij deze werkzaamheden gaan er nestgelegenheden verloren, worden diersoorten gestoord of worden dieren gedood. Daarom dient een isolatiebedrijf volgens de Omgevingswet bij deze werkzaamheden een QuickScan te doen. Als hieruit blijkt dat er beschermde diersoorten (kunnen) zitten, moet een ecologisch bureau onderzoek doen. Een dergelijk onderzoek duurt gemiddeld een jaar en is kostbaar. Voorheen voerden veel bedrijven toch werkzaamheden uit zonder hierbij degelijk onderzoek uit te voeren. Particulieren en bedrijven voldeden hiermee niet aan de Omgevingswet (voorheen Wet Natuurbescherming) en voerden (onbewust) dus illegaal werkzaamheden uit.

Nu er meer geïsoleerd wordt én er meer aandacht is voor behoud van soorten, komt het probleem in beeld. Op korte termijn kan er door particulieren niet worden geïsoleerd. Een oplossing waarbij er wel verduurzaamd kan worden, maar ook de populaties van de beschermde soorten worden beschermd, is het soortenmanagementplan (vanaf nu SMP genoemd). Een SMP is een plan waarbij meer ruimte komt voor verduurzamingswerkzaamheden, maar daarnaast ook gezorgd wordt voor een betere bescherming van een aantal beschermde diersoorten.

Het SMP bestaat uit een grootschalig twee jarig onderzoek en een compensatie- en monitoringsplan. Met dit SMP vragen we bij provincie Overijssel een omgevingsvergunning flora en fauna activiteiten aan. Na het ontvangen van de vergunning moet gedurende de looptijd van de vergunning mitigerende maatregelen genomen worden. Ook dient het leefgebied voor de soorten worden verbeterd en moet er worden gemonitord of de populatie daadwerkelijk stabiel blijft, groeit of afneemt.

Het pre-SMP is een instrument waarbij de provincie een tijdelijke vergunning verstrekt voor het verrichten van werkzaamheden aan woningen van particuliere eigenaren. Onderdeel van dit pre-SMP is een kortdurend onderzoek en het nemen van mitigerende maatregelen.

Beoogd effect

Beoogd effect is dat het voor alle inwoners van Almelo mogelijk is om te kiezen voor verduurzaming. Daarnaast is een beoogd effect dat in Almelo een gunstige staat van instandhouding is van beschermde gebouwbewonende diersoorten.

Argumenten voor

1.1 Het voorstel is nodig om het ingezette beleid uit te voeren

De werkzaamheden in het voorstel zijn minimaal noodzakelijk voor onze isolatieopgave. Met het pre-SMP en de omgevingsvergunning kan gemeente Almelo de subsidieregeling voor isolatiewerkzaamheden in het kader van de specifieke uitkering Lokale aanpak isolatie (BenW-2309870) open zetten en zo werken aan de aanpak 'Inclusieve Energie Transitie Almelo'. Voor de subsidieregeling volgt een separaat voorstel.

1.2 Particulieren kunnen hun woning legaal verduurzamen of renoveren

Ook voor particulieren die geen gebruik maken van de subsidie betekent het dat zij legaal kunnen verduurzamen en/of verbouwen. Als er uit de QuickScan blijkt dat er beschermde gebouwbewonende soorten zitten, dan kan de particulier maatregelen nemen en hoeven zij niet eerst uitvoerig onderzoek te doen.

1.3 Het voorstel past binnen het beschikbare budget.

Voor de duur van het project is dekking nodig voor personele kosten, onderzoek en het opstellen van een compensatieplan. Ook voor het nemen van compensatiemaatregelen onder het pre-SMP is budget nodig. Met het beschikbare budget uit de perspectiefnota en de subsidie van de provincie kan dit uitgevoerd worden.

1.4 De scope zoals vastgesteld in perspectiefnota is niet juist

In de perspectiefnota wordt geschetst dat het soortenmanagementplan de oplossing is voor ruimtelijke vraagstukken in relatie tot beschermde soorten. Dit is niet juist. Het soortenmanagement en de bijbehorende omgevingsvergunning beschermen soorten bij bepaalde werkzaamheden. Met een soortenmanagementplan voor alle in Almelo voorkomende beschermde soorten en een omgevingsvergunning flora en fauna voor alle werkzaamheden, volgt naast grootschalig onderzoek ook nog coördinatie, mitigerende maatregelen, monitoring en het versterken van het leefgebied van die soorten. Naast meer budget is er ook meer inzet nodig van personeel. De acties en kosten (monitoring, compensatie en verbeteren leefomgeving per soort) na het ontvangen van de omgevingsvergunning wegen niet op tegen de voordelen die het biedt. Daarom kiezen we er nu voor om alleen de beschermde gebouwbewonende soorten in het SMP op te nemen. We blijven wel monitoren of er alsnog soorten kunnen worden toegevoegd.

2.1 Met een pre-SMP kan een deel van de isolatieopgave worden opgepakt

Er is een mogelijkheid om met een pre-soortenmanagementplan te starten met isoleren. Per CBS wijk mag een percentage geïsoleerd worden. Met een pre-SMP hoeft er niet gewacht te worden met het isoleren van woningen tot het twee jaar durende onderzoek dat aan de grondslag ligt van het soortenmanagementplan is afgerond.

2.2 de provincie Overijssel vraagt om een besluit vanuit het college.

Om een pre-SMP vergunning/ontheffing te krijgen vraagt de provincie een besluit vanuit het bestuur waarin zij aangeven met een (pre)soortenmanagementplan te starten.

3.1 De subsidie van de provincie is nodig om het onderzoek te bekostigen.

Een groot deel van de kosten gaat naar het onderzoek naar de gebouwbewonende soorten. De schatting is dat deze 400.000 euro gaat kosten. Met de subsidie van de provincie kunnen we een deel van deze kosten subsidiëren. Met het budget dat daarna overblijft, kunnen we de overige kosten bekostigen. Hieronder valt het onderzoek voor het pre-SMP, de personele inzet en het opstellen van het compensatieplan.

4.1. Conform onze begrotingsregels passen wij de begroting aan.

5.1. De gemeenteraad wordt hiermee geïnformeerd

Omdat de scope van het project verandert ten opzicht van de scope in de perspectiefnota informeren we de raad.

Kanttekeningen

1.1 Er is nog geen beschikbare capaciteit na afronding project.

Voor het project (onderzoek, het opstellen van het soortenmanagementplan en het aanvragen van de omgevingsvergunning) is voldoende capaciteit beschikbaar. Na het ontvangen van de omgevingsvergunning is nog tien jaar inzet nodig in de vorm van coördinatie en uitvoering van het compensatieplan en verbetering van het leefgebied. Op dit moment is hier geen rekening mee gehouden in de formatie. Dit betekent dat binnen de bestaande formatie ruimte voor capaciteit gevonden zal moeten worden.

1.2 Er is nog geen dekking voor de werkzaamheden na het project.

Na het ontvangen van de omgevingsvergunning is de gemeente verplicht om gedurende de vergunning mitigerende maatregelen te nemen en het leefgebied van de soorten te verbeteren. Daarnaast moet er ook gemonitord worden. Voor deze werkzaamheden en de coördinatie hiervan is nog geen dekking geregeld. De verwachting is dat er gelden vrijkomen vanuit het rijk. Ook met de woningbouwcorporaties wordt momenteel onderzocht wat zij kunnen bijdragen. Gedurende het project wordt er gezocht naar dekking.

1.2 Er is een mogelijk tekort aan ecologen om dit type opdrachten uit te voeren.

Een aantal gemeenten is momenteel bezig met een soortenmanagementplan en de verwachting is dat veel meer gemeenten een soortenmanagementplan gaan opzetten. Dit zorgt voor een druk op ecologische-adviesbureaus. Door nu snel te handelen hopen we een vertraging door een tekort aan beschikbare ecologen te voorkomen.

Kosten, opbrengsten en dekking

De kosten voor het meerjarige project zijn geschat op € 550.000. Hier vallen kosten onder zoals personele kosten, onderzoek, opstellen soortenmanagementplan en compensatieplan. Deze kosten worden gedekt uit de € 300.000 zoals vastgesteld in de perspectiefnota (BenW - 2309983) en € 256.847 subsidie van de provincie Overijssel. Er wordt momenteel met de woningbouwcorporaties onderzocht wat zij kunnen bijdragen. Deze bijdrage kan ook worden ingezet voor de volgende fase.

Uitvoering

Na besluit van het college wordt de raad geïnformeerd. Daarna wordt uitvoering gegeven aan het project door een aanbesteding te starten, onderzoek te doen, het soortenmanagement op te stellen en uiteindelijk de omgevingsvergunning aan te vragen.

Bijlagen

1. Projectopdracht 'Soortenmanagementplan Almelo' (Int - 90956)
2. Raadsbrief 'Soortenmanagementplan Almelo' (Raad - 2408144)
3. Aanvraag specifieke uitkering Lokale aanpak isolatie (BenW – 2309870)

Procesinformatie

Intern overleg

Collegevoorstel en raadsbrief is afgestemd met de adviseur financiën en adviseur subsidies. Ook is de projectopdracht afgestemd in het Afstemmingsoverleg Stedelijke Ontwikkeling.

Afstemming met portefeuillehouder

Opdracht is afgestemd met portefeuillehouder voor Klimaat en Milieu.

Directie-advies

B&W voorstel standaard

Communicatie over het besluit

Regulier via iBabs met raadsbrief.